

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Svmmarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

perdit ipso iure in sibi quaesitum per collationem, eo tamen propter tale delictum iuste priuari poterit, ex Nau. in Man. c. 23. nu. 501. & 102.

DECISIO IX.

De Renunciat. in Nouis, deest in antiquis.

Episcopus beneficium resignatum propinquo alicuius resignantis conferens a collatione beneficiorum suspensus est ex Extra. Quanta. & Pij V. constituto. 58. anno 1568. edita. Quod si sic suspensus conferat, excommunicationem incurrit; immo etiam si sic ligatus in Pontificalibus, vel minoribus ministris, irregularis efficitur, nec ab alio, quam a Summo Pontifice ab huiusmodi excommunicatione, & suspensione absolui, vel ab irregularitate dispensari potest. Sed & sic secundo prouisus, quauis in foro interiori a peccato mortali suscipiendi beneficium, & retentionis illius, necnon perceptionis, & restitutionis fructuum excusari possit, si vere Extravagantem illam ignorauerit, ita ut nec illud praetextu ignorantiae huiusmodi constitutionis a praefatis peccatis non excusatur; quia in hoc foro semper scientia illius Constitutionis praesumitur. Arg. c. ignorant. de reg. iur. in 6.

DECISIO X.

De Renunciat. in Nouis, & in antiquis.

Resignatio beneficij per procuratorem absentis facta in manibus Papae admittentis, et si id regulariter operetur, vt iure communi attento beneficium illud a solo Papa, & non ab ordinario resignatis conferri possit; si tamen antequam resignatio ea facta fuerit in manibus Papae, ipsemet beneficiarius beneficium illud in manibus ordinarij admittentis resignat, valida erit resignatio haec in manibus ordinarij facta, nec collatio postea a Papa facta valebit, quippe qui iam per priorem resignationem in manibus ordinarij factam beneficium suum & ius omne, quod in eo habuit, amiserat: sicut e contra, si resignatio prius in manibus Papae facta fuisset, & ab eo admissa, quam in manibus ordinarij, renunciatio postea in manibus ordinarij facta non valebit: eo quod beneficium illud sic per procuratorem in Curia resignatum Papae reseruatum fuit c. 2. de praeb. in 6. ordinarius autem beneficia in Curia vacantia, seu Papae reseruata, conferre nequit.

TITVLVS VII.

De Temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum.

S Y M M A R I V M.

- 1 Parochus ad sumendos ordines impeditus, vt re stituendus.
- 2 Praedicare non est actus sacri ordinis.
- 3 Prelatus Collegiata nullo iure, nisi monitus, ordinari tenetur.
- 4 Prelatus Collegiata inferuendo episcopo a residentia excusatur.
- 5 Episcopus quoscumque ad curam animarum exercendam constitutos, de eorum inhabilitate examinare, & visitare potest.
- 6 Episcopus in dubio ordinare voluisse praesumitur.
- 7 Intentio Ministri in Sacramentis conscientialis est necessaria.
- 8 Intentio contraria protestationi in ordinibus conferendis praeualet.
- 9 Characteris ordinis impressionem duo tantum defectus impediunt, & qui nam illi sint.
- 10 Haereticorum liberi qui promoueri nequeant.
- 11 Ordines qui male sumpti, quomodo resumere debeat.
- 12 Ordinari vt possit quis in loco domicilij quid requiratur.
- 13 Filius familiaris pubes domicilium suum constituere potest.
- 14 Prima tonsura non est ordo, & ea insignitus quid medium est inter laicum, & clericum.
- 15 Titulus, ad quem quis ordinatus est, alienari non potest.
- 16 Ordinarius sacris sine titulo, quando est suspensus, & quando ab Episcopo attendat.

- 17 Ordinarius sine titulo quis pens.
- 18 Diaconus ad titulum patrimonij ordinatus, & eo renunciato presbyter factus, non est suspensus, cum renunciatio illa nulla fuerit.
- 19 Ordinarius accipiens intentione illos accipiendi, licet cum aliquo etiam scrupulo non accipendi, verum ordinem accipit.
- 20 Ordinatus ad titulum patrimonij, quod mentitus est habere, sufficiens si defectus sit notabilis, est suspensus.
- 21 Capitulum Sede vacante infra annum Reuerendas dare non potest.
- 22 Ordinatus Minoribus de licentia Capituli Sede vacante, nullo privilegio gaudet.
- 23 Ordinarius non potest Episcopus sibi non subditos, nisi de consensu episcopi loci.
- 24 Ordinarius religiosorum est prelatus, & ad ordines suscipiendos dimissorias dat.
- 25 Abbas dans dimissorias non suo subdito est suspensus.
- 26 Episcopus familiarem ordinans, si a iure beneficium conferre tenetur.
- 27 Ordinatus sine licentia Minoribus, non est suspensus, nec beneficij priuatus.
- 28 Episcopus in ordinando familiarem triennale, super interstitijs dispensare nequit.
- 29 Episcopus licet ordinare possit suum familiarem triennale, non potest tamen cum eo illegitimo dispensare.
- 30 Episcopus dimissorias concessas reuocasse non censetur, ex eo quod postea dixerit ordinando, ne ab alio ordinaretur, quia ipse volebat ordines tenere, & eum ordinare.
- 31 Patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatur, licet debeat esse in immobilibus, & non in mobilibus, non tamen ob id incurritur pena.
- 32 Episcopus laicum alienum ordinare non potest, sine licentia proprii ordinis tamen collatio facta valet.
- 33 Concilij Trid confirmatio quo anno facta sit.
- 34 Capitulum Sede vacante cum illegitimis ad ordines Minoribus dispensare potest, sicut episcopus poterat.
- 35 Episcopo consentienti vt quis ab alio ordinetur, non fit praesudicium.
- 36 Beneficij collatio post irregularitatem facta, est nulla, nec per Cruciatam, aut Iubileum talis irregularitas tolli potest.
- 37 Ordinis sacri iteratio, irregularitatem inducit.
- 38 Massa celebranda cum duo de iure interesse debent, sardaster vix sine peccato presbyterio insignitur.
- 39 Homicida sine dispensatione ordinandus non est.
- 40 Commissio ad dispensandum, nisi ea secuta, nihil operatur.
- 41 Irregularis celebrando peccat, sed non fit noue irregularis.
- 42 Illegitimus irregularis est, sed non suspensus, & quare.
- 43 Ordinatus metu conditionali, vere ordinatus est.
- 44 Renunciatio tituli ab ordinario facta ipso iure est nulla.
- 45 Episcopus ab omni suspensione a iure lata, & Papa non reseruata, absolueri potest.
- 46 Ordinatus ad titulum parochialis ante aetate obientia, nec suspensus, nec irregularis est.
- 47 Suspensus, vel irregularis licet ad beneficia obtinenda inhabilis sit, antea tamen obientia per censuram, vel irregularitatem superuenientem non perdit.
- 48 Concilium Trid. cap. 4. Sess. 22. de reform. qualitates in beneficiario potentia, & non actu requirit.
- 49 Collatio beneficij requirentis actu ordinem, facta non habet illum est nulla.
- 50 Pena ordinari sine titulo in penam ordinantis mutata, quando habeat locum.
- 51 Ordines suscipere, interstitijs non seruatis, de licentia episcopi licet.
- 52 Licentia assumendi ordines morte concedentis non expirat.
- 53 Suspensus non est, ante iustam aetatem bona fide ordinatus.
- 54 Irregularitas ex mala ordinatione non potest dici ex occulto delicto nata nec super ea episcopus dispensat.
- * 55 Gallus sacris ante legitimam aetatem ordinatus, an suspensus sit?
- * 56 Ordinatus interstitijs non seruatis, nec suspensus, nec irregularis est.
- * 57 Ordines duos sacros eodem die assumens, suspensus & irregularis est.
- * 58 Ordinatus sacris sine legitimis dimissorijs suspensus est, & si sic

si sic suspensus presbyteratus ordinem suscipiat, irregularis efficitur.

- * 59 Capellani in Capella Papa obtinēs, ad illius titulum, qui morte concedentis extingui non solet, ordinari potest.
- * 60 Promotus ad presbyterium titulo sui patrimonij, illud postea renuncians in censuram non incidit.
- * 61 Ordinatus ad ordines Minores per falsas dimissorias, & postea per veras ad Subdiaconatum, censuram aliquam non incurrit.
- * 62 Ignorantia probabilis episcopum ordinantem subditum alienum a suspensione excusat.
- * 63 Occultum ob crimen clericis secularis non potest ab episcopo impediri ab ordinum susceptione secus in clerico regulari.
- * 64 Notorius talis in uno loco, puta excommunicatus, & concubinarius, est ubique talis, & sine peccato potest, ut talis alijs ignorantibus revelari.
- * 65 Capitulum intra annum a die vacationis sedis episcopalis litteras dimissorias, seu Reverendas dare non potest, sed bene post illum.

DECISIO I.

Ex consil. 1. alias 1. de in integ. rest. & 17. §. 6. de Sac. non iter.

Parochus intra tempus, quo promoueri tenetur, legitime impeditus, cessante impedimento, quoad vtrumque forum, non alium annum integrum, sed tantum complementum partis anni, in qua legitime impeditus fuit, ad promouendum acquirit. Arg. c. 1. de test. in integ.

DECISIO II.

Ex consil. 2. alias 7. de offic. iud. deleg.

Predicare sacri alicuius orationis actus non est, unde & laicus ex licentia Episcopi, aut parochi publice munus concionandi exercere potest, & sine eorum licentia, nec Diaconus, nec Sacerdos simplex ecclesiam curam non habens, predicare valet. ca. Adijcimus, 16, qu. 1. & Naua. in Man. c. 25. nu. 145.

DECISIO III.

Ex consil. 3. alias 5. de atat. & qual. ord.

Prelatus Ecclesie collegiate curate, quamuis aliquo iure, intra certum tempus Sacerdotium suscipere, sub poena priuationis ipso iure incurrenda, non teneatur: a Superiore tamen monitus, proximis a iure statutis temporibus promoueri debet. cap. Cum in cunctis. §. inferiora, de elec. & Panor. ibid.

DECISIO IV.

Prelatus Collegiate iusta de causa Episcopo suo inueniatur, a residentia excusatur, & tuta conscientia fructus percipere potest. cap. Ad audientiam. de cle. non resid. & Pan. ibi.

DECISIO V.

Ex consil. 4. alias 8. de privileg.

Episcopus quocumque Canonicos & dignitates, & alios Clericos exemptos, & non exemptos, ad curam animarum exercendam constitutos, quoad inhabilitatem eorum, non obstante quocumque privilegio, aut consuetudine in contrarium examinare, & visitare potest. Ita Conc. Trid. sess. 14. ca. 3. de ref. & sess. 24. cap. 18. de ref. & sess. 25. c. 11. de regul. & illiteratos, & imperitos ecclesiarum rectores, vt coadiutores accipiant, cogere potest, ex eodem Concil. Trid. sess. 25. c. 3. de refor.

DECISIO VI.

Ex Consil. 5. deest in Nouis.

Episcopus aliquos ordinari prohibens propter aliquos defectus, si postea eos ordinet, nesciens an patientur illos, quos scite per mendacium celauerit, in foro exteriori intentionem eos ordinandi habuisse, presumitur ca. 1. de eo qui furt. ord. suscep. cum in dubijs pars benignior amplectenda, & credenda sit. c. In penis, de reg. iur. & occulte indignos ordinare non intendens, peccaret, cum ad ipsum occulta crimina, quae nescit, nec scire

teneatur, nec probare potest, punire non pertineat. Arg. c. si tantum, & c. placuit, 6. q. 2. & c. erubescant. dist. 32.

DECISIO VII.

Ex consil. 6. alias 1. de eo qui furtim ord. suscepit.

Ordinatus ad ordines sacros ante legitimam aetatem, mentitus illam Episcopo interroganti, an aetatem legitimam haberet, si postea Episcopus ordines collaturus protestetur ore, & mente se non intendere ali quem huiusmodi defectum patientem ordinare, vere ordinatus non est, sed denuo ordinari debet, cum intentio ministri in Sacramento conficiendis omnino sit necessaria ex Cont. Tri. sess. 7. can. 11. de Sacram. in genere, & S. Thom. 3. p. q. 64. art. 8. & 10. Secus autem si protestatio huiusmodi ore tantum facta sit, ad arcendum audaciam accedendum il legitime ad ordines accipiendos; & in dubio praesumendum est, habuisse intentionem ordinandi accedentem, cum tali defectu, etiam si mentitus fuerit se habere legitimam aetatem, c. 1. de eo qui furt. ord. suscep.

DECISIO VIII.

Ex consil. 7. deest in Nouis.

Episcopus vetans ordinari aliquos patientes defectus Natalium, aetatis, vel excessum censurarum, excommunicationis, interdictionis, suspensionis, irregularitatis, vel alterius inhabilitatis, aut cuiuscunque peccati mortalis, eo animo tantum, vt abstinerent se ab ordinibus suscipiendis propter obedientiam, non autem animo nullatenus ordinandi, si non obstante prohibitione eius accedant ad ordines suscipiendos, vere ordinati sunt, c. Si quid inuenisti. 14. q. 5.

DECISIO IX.

Nullus defectus bonitatis, aetatis, vsus rationis, aut sciētie, sed neque aliquis alius praeterquam sexus virilis & baptismus, impedit characteris ordinis impressionem in anima eius, si Episcopus intentione ordinandi habeat, vt ait S. Th. 4. d. 25. q. 2. ar. 6. adeo vt infans in cuius existens coniugatus, & illiteratus modo sit masculus, & baptizatus characterem ordinis accipit tam facti, quam non facti etiam si preposteret maiores, priusquam minores ei consecratur. Arg. c. 1. de cler. per salt. prom. & c. sollicitudo dist. 52. nec amplius ordinandus est.

DECISIO X.

Ex consil. 8. alias 2. de eo qui furtim ordines suscepit.

Episcopus generalem ordinationem facturus, & prius edicto statuens, ne qui ab haereticis originem ducerēt ad ordinationem accederent praesumerent, si eo non obstante quispian auos haereticos habens ordines accipiat, vere ordinatus censetur, eo quod infidelitas praecedens etiam eiusdem ordinandi vel beneficio donandi, regulariter promotionem eius non impediatur, c. 1. cum sequ. de recrip. nec in ordinante defectus intentionis praesumi debet, non solum quia aliud est, quod Episcopus aliquos indignos ordinari prohibeat, & aliud quod ei desit intentio ordinandi tales, si se illi eorum indignitatem ignorati ordinandos offerant, & a separatis non fir illatio. c. Ad audientiam, de decim, sed etiam quia per talem praesumptionem praesumeretur Episcopum deliquisse, cum non possit ipse iure repellere ordinandum ex eo, quod a talibus parentibus defenderet, cap. statutum, de haer. in 6. & in dubio non est de aliquo, maxime de Episcopo, praesumendum delictum, c. 2. de reg. iur.

DECISIO XI.

Ex consil. 9. alias 8. de Sacramen. non iterand.

Ordinatus ad quatuor Minores ab aliquo presbytero, dicente se habere facultatem id faciendi a Papa credente id populo quadraginta circiter annis, quibus id publice faciebat, & antequam sacros ordines ab Episcopo postea susceperat, beneficium obtinuit, ab Episcopo tollerari potest, nec dispensatione indiget, cum per malum ordinum Minorum assumptionem non incurrat quis ipso iure suspensionem, licet suspendi mereatur, cap. vel non est compos. de tempor. ordin. si scienter id faceret, debet